

Ο Β΄ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΙΤΙΑ

ΤΑ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τα πρώτα ανησυχητικά σημάδια του πολέμου άρχισαν να φαίνονται στις αρχές της δεκαετίας του 1930.

Το 1931 η ισχυρή τότε **Ιαπωνική Αυτοκρατορία** κατέλαβε την κινεζική επαρχία της Μαντζουρίας και το 1934 η **χιτλερική Γερμανία** εγκατέλειψε την Κοινωνία των Εθνών. Το 1935 επανάφερε την υποχρεωτική στράτευση κατά **παράβαση** της **συνθήκης των Βερσαλλιών**.

Η ΙΑΠΩΝΙΚΗ ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΩ ΑΝΑΤΟΛΗ

Πηγή εικόνας: https://en.wikipedia.org/wiki/Japanese_invasion_of_Manichuria

ΤΑ ΠΡΟΜΗΝΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Το 1936 η φασιστική **Ιταλία** κατέλαβε την Αιθιοπία και εγκατέλειψε όπως και η **χιτλερική Γερμανία** την Κοινωνία των Εθνών, η οποία **αδράνησε** στις **προκλητικές** κινήσεις της Γερμανίας και της Ιταλίας.

Η **Γερμανία**, επίσης το 1936, κατέλαβε την αποστρατικοποιημένη περιοχή της Ρηνανίας, εκ νέου κατά **παράβαση** της **συνθήκης των Βερσαλλιών**.

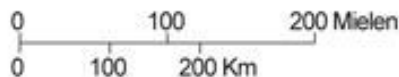

1936: Τα γερμανικά στρατεύματα περνούν τον Ρήνο ποταμό στην Κολωνία
Η στρατιωτική κατάληψη της Ρηνανίας είναι πλέον γεγονός.

Πηγή εικόνας: <https://www.dhm.de/lemo/kapitel/ns-regime/aussenpolitik/einmarsch-ins-rheinland-1936.html>

Αλλαγές συνόρων και εδαφών 1935-39

Οι αλλαγές συνόρων
μεταξύ 1935 – 1939

ΙΣΠΑΝΙΚΟΣ ΕΜΦΥΛΙΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ

Το 1936 ξεσπά ο εμφύλιος πόλεμος της **Ισπανίας** μεταξύ του φασίστα Φράνκο και των δυνάμεων της **δημοκρατικά εκλεγμένης** κυβέρνησης (1936-1939).

Γερμανία και **Ιταλία** συμμετέχουν σε αυτήν την **ισπανική** διαμάχη υποστηρίζοντας τον φασίστα Φράνκο με «εθελοντές» μέχρι την τελική επικράτησή του.

SONDERHEFT

Die Wehrmacht

HERAUSGEGEBEN VOM OBERKOMMANDO DER WEHRMACHT

Wir kämpften
in Spanien

Männer der
Deutschen Legion Condor
berichten von ihren Erleb-
nissen auf dem spanischen
Kriegsschauplatz

Ειδική έκδοση του περιοδικού του γερμανικού Γενικού Επιτελείου Στρατού με περιγραφές της γερμανικής λεγεώνας Condor που πολεμούσε στο πλευρό των Ισπανών φασιστών.

Πηγή εικόνας: <https://www.dhm.de/lemo/bestand/objekt/die-wehrmacht-ueber-den-spanischen-buergerkrieg-um-1939.html>

PREIS

50

PFENNIG

Προπαγανδιστική αφίσα των δημοκρατικών δυνάμεων της Ισπανίας με τίτλο «No pasarán», που σημαίνει δεν θα περάσουν.

Πηγή εικόνας: <https://rtuc.wordpress.com/2016/08/09/80th-anniversary-of-the-spanish-civil-war/>

© picture-alliance/UPI

Ο Φράνκο με τον Χίτλερ σε φωτογραφία του 1940 στα σύνορα Ισπανίας και Γαλλίας. Από την εγκαθίδρυση του φασιστικού καθεστώτος του το 1939 ο Φράνκο έμεινε δικτάτορας της Ισπανίας μέχρι τον θάνατό του (1975).

Πηγή εικόνας: <https://www.dw.com/en/spanish-franco-era-stolen-babies-campaigner-finds-her-family/a-49571890>

ΑΞΟΝΑΣ ΒΕΡΟΛΙΝΟ – ΡΩΜΗ

Την ίδια περίοδο αποφασίζουν ο **Χίτλερ** με τον **Μουσολίνι** να συνάψουν συμμαχία, που έμεινε γνωστή ως άξονας Βερολίνου – Ρώμης (1936).

Ακολούθησε η υπογραφή του «Αντιδιεθνιστικού Συμφώνου» από τη **Γερμανία**, την **Ιταλία** και την **Ιαπωνία**, με στόχο την καταπολέμηση του **κομμουνισμού** και την υποστήριξη του **φασισμού** σε παγκόσμιο επίπεδο.

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

Το 1938 η ναζιστική **Γερμανία** ενσωματώνει την **Αυστρία** στην επικράτειά της χωρίς να υπάρξει αντίσταση από καμία ευρωπαϊκή χώρα.

Λίγο αργότερα, το ίδιο έτος, η ναζιστική **Γερμανία** απειλεί την **Τσεχοσλοβακία** λόγω της ύπαρξης εκεί της γερμανικής μειονότητας των Σουδητών.

Οι νικήτριες δυνάμεις του Α΄ Π.Π. ακολουθούν **πολιτική κατευνασμού** απέναντι στον Χίτλερ.

Η είσοδος του Χίτλερ στην Βιέννη, τον Μάρτιο του 1938

Πηγή εικόνας: https://de.wikipedia.org/wiki/Wien:_heldenplatz

ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ ΒΟΗΜΙΑΣ

Τον Σεπτέμβριο του 1938 οι πρωθυπουργοί της **Βρετανίας** Τσάμπερλεϊν και της **Γαλλίας** Νταλαντιέ υπέγραψαν με τους **Χίτλερ** και **Μουσολίνι** τη **συμφωνία του Μονάχου**, με την οποία η **Βρετανία** και η **Γαλλία** αποδέχονταν την προσάρτηση της Δυτικής Τσεχοσλοβακίας δηλαδή της Βοημίας στη Γερμανία.

Λίγο αργότερα τα γερμανικά στρατεύματα εισβάλλουν στην **Τσεχοσλοβακία** τερματίζοντας στην πράξη την ύπαρξη της χώρας.

Η υπογραφή της συμφωνίας του Μονάχου το 1938. Από αριστερά οι πρωθυπουργοί της Βρετανίας Τσάμπερλεϊν και της Γαλλίας Νταλαντιέ, ο Χίτλερ και ο Μουσολίνι

Πηγή εικόνας: <https://www.sueddeutsche.de/politik/chamberlain-hitler-appeasement-muenchen-1.4136890>

Καρτ ποστάλ σε ανάμνηση της υπογραφής της συμφωνίας του Μονάχου

Πηγή εικόνας: <https://www.dhm.de/lemo/kapitel/ns-regime/aussenpolitik/muenchner-abkommen-1938.html>

Η είσοδος των γερμανικών στρατευμάτων στην Πράγα το 1938. Οι Τσέχοι κάθε άλλο παρά χαρούμενοι είναι με αυτήν την εξέλιξη και υποδέχονται τους Γερμανούς γιουχάροντας.

Πηγή εικόνας: <https://www.sueddeutsche.de/politik/deutscher-einmarsch-in-tschechien-vor-75-jahren-das-trauma-der-tschechen-1.1911637?reduced=true>

ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑΣ

Ο Χίτλερ στις αρχές του 1939 διέλυσε το κράτος της **Τσεχοσλοβακίας**, ενσωματώνοντας την **Βοημία** (Böhmen) στο γερμανικό έδαφος και κηρύσσοντας ανεξάρτητη την **Σλοβακία**, αλλά υπό γερμανική προστασία. Έτσι δημιουργήθηκε ένα γερμανικό προτεκτοράτο.

Η ΙΑΠΩΝΙΑ ΣΕ ΠΟΛΕΜΟ

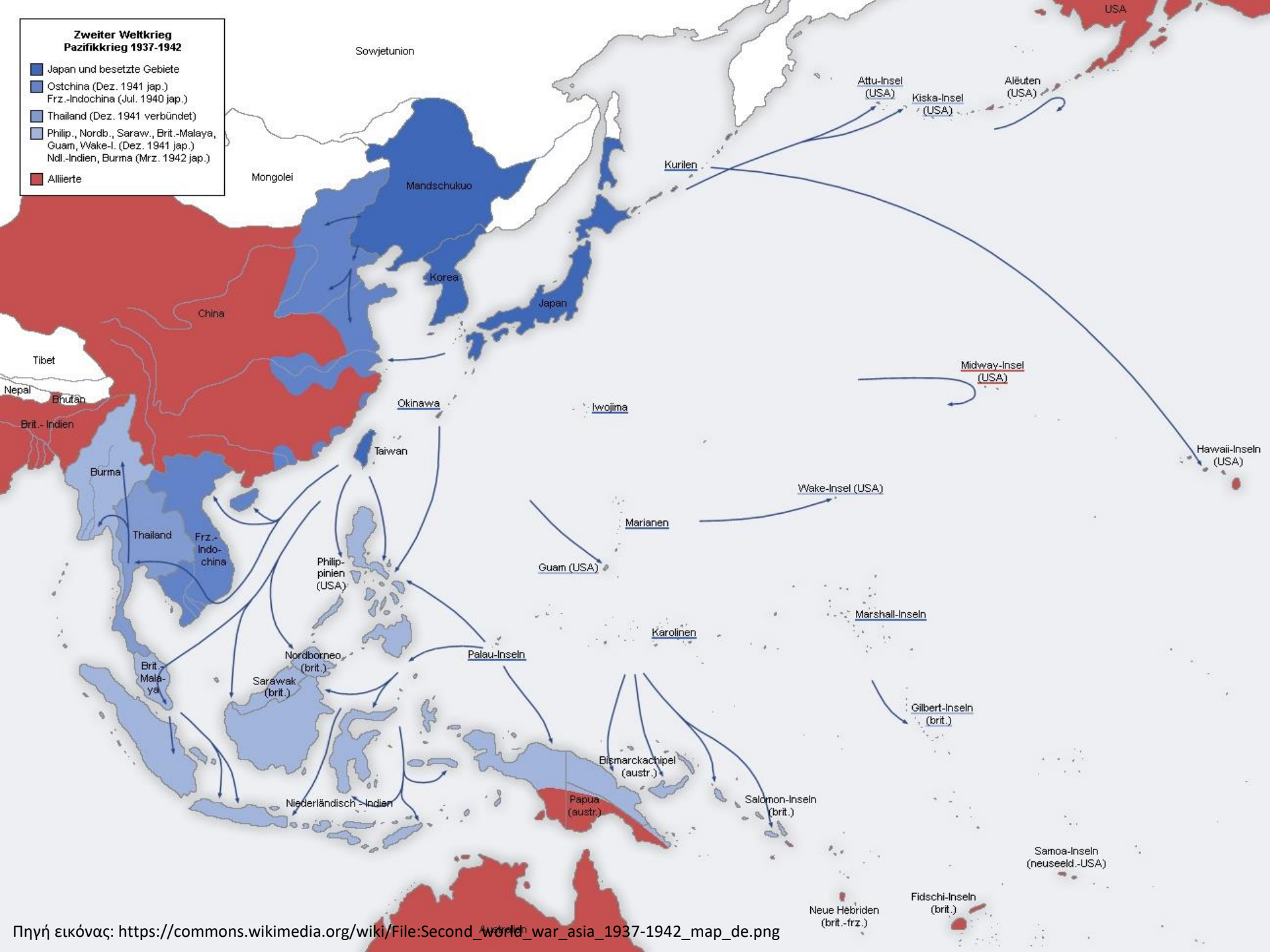
Το 1937 ξεκινούν οι πολεμικές επιχειρήσεις της **Ιαπωνίας** εναντίον της Κίνας. Ο κυρίαρχος στόχος της **Ιαπωνίας** είναι η επικράτηση σε όλη την Άπω Ανατολή.

Η **Ιταλία** του Μουσολίνι δεν έχει κρύψει τις επεκτατικές της βλέψεις. Το 1939 καταλαμβάνει την **Αλβανία** και μεταφέρει στρατεύματα, τα οποία έχουν έναν και μόνο στόχο: την **Ελλάδα**.

**Zweiter Weltkrieg
Pazifikkrieg 1937-1942**

- Japan und besetzte Gebiete
- Ostchina (Dez. 1941 jap.)
Frz.-Indochina (Jul. 1940 jap.)
- Thailand (Dez. 1941 verbündet)
- Philip., Nordb., Saraw., Brit.-Malaya,
Guam, Wake-I. (Dez. 1941 jap.)
- Ndl.-Indien, Burma (Mrz. 1942 jap.)
- Alliierte

Πηγή εικόνας: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Second_world_war_asia_1937-1942_map_de.png

«Hirohito, Hitlerhito and Benito» είναι ο τίτλος της αφίσας του Szyk που δημοσιεύτηκε στη Νέα Υόρκη τον Δεκέμβριο του 1941. Πολιτική καρικατούρα.

Πηγή εικόνας:
https://www.dhm.de/archiv/ausstellungen/arthur-szyk/popups/popup_040.html

ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

Ο **Αδόλφος Χίτλερ** νοιώθει αρκετά δυνατός για να απαιτήσει και από την **Πολωνία** να του παραχωρήσει εδάφη της.

Οι συμφωνίες ειρήνης του Α΄ Π.Π. είχαν δημιουργήσει έναν «διάδρομο» **πολωνικών** εδαφών, που «έκοβε» τα εδάφη της **ανατολικής Πρωσίας** και κατέληγε στο λιμάνι του **Gdansk**, το οποίο οι Γερμανοί αποκαλούν Danzig.

ΟΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΤΟΥ ΧΙΤΛΕΡ

Η παρουσία πολύ μεγάλου αριθμού Γερμανών κατοίκων σε αυτήν την περιοχή ώθησε τον **Χίτλερ** να απαιτήσει την παραχώρηση αυτών των εδαφών στη **Γερμανία**.

Τότε, η **Βρετανία** και η **Γαλλία** τού ανακοίνωσαν ότι, αν προχωρούσε σε επίθεση εναντίον της **Πολωνίας**, θα κήρυτταν τον πόλεμο στη **Γερμανία**.

ΣΥΜΦΩΝΟ ΜΗ ΕΠΙΘΕΣΗΣ

Τον Αύγουστο του 1939 ο **Χίτλερ** προχώρησε σε υπογραφή ενός **συμφώνου μη επίθεσης** με την **Σοβιετική Ένωση** του **Στάλιν**, το σύμφωνο **Ρίμπεντροπ-Μόλοτοφ**, που πήρε το όνομά του από τα ονόματα των υπουργών εξωτερικών.

Επιπλέον, οι δύο χώρες συμφώνησαν ότι σε περίπτωση πολέμου εναντίον της **Πολωνίας** θα μοιράζονταν εδάφη της.

© picture alliance/dpa

Η υπογραφή του συμφώνου Ribbentrop-Molotov από τον υπουργό εξωτερικών της Σοβιετικής Ένωσης Molotov. Πίσω του διακρίνεται ο Ιωσήφ Στάλιν (δεξιά) και ο Γερμανός υπουργός εξωτερικών Ribbentrop (αριστερά)

Πηγή εικόνας: <https://www.dw.com/en/molotov-ribbentrop-pact-a-honeymoon-for-two-dictators/a-17873179>

Η ΕΙΣΒΟΛΗ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΟΒΙΕΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ ΤΟ 1939

Πηγή εικόνας:
<https://warsawinstitute.org/warsaw-institute-maps/>

Ο ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ
ΤΩΝ ΕΔΑΦΩΝ ΤΗΣ
ΠΟΛΩΝΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ
ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ ΚΑΙ
ΣΟΒΙΕΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ

Πηγή εικόνας: <https://dfcme.me/en/historical-revisionism-or-propaganda/>

Ο Γερμανός στρατηγός Guderian (στο κέντρο) και ο σοβιετικός στρατηγός Krivoshein (δεξιά) συναντήθηκαν στην πολωνική πόλη του Brest μετά την εισβολή Γερμανίας και Σοβιετικής Ένωσης στην Πολωνία.

Πηγή εικόνας: <https://www.dw.com/en/molotov-ribbentrop-pact-a-honeymoon-for-two-dictators/a-17873179>

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ Β΄ Π.Π.

- 1 Οι ταπεινωτικοί όροι που επιβλήθηκαν στα ηττημένα κράτη του Α΄ Π. Π. με αποτέλεσμα να εξουθενωθούν οικονομικά και να θιγεί το εθνικό αίσθημα των λαών τους, ιδίως των Γερμανών.
- 2 Οι συνθήκες ειρήνης άφηναν ανικανοποίητα πιεστικά αιτήματα διαφόρων χωρών, όπως η Ιταλία και εθνικών μειονοτήτων, όπως των γερμανικών μειονοτήτων.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ Β΄ Π.Π.

- 3 Η οξύτατη **οικονομική κρίση** που έπληξε την Ευρώπη και τον κόσμο, μετά το 1929, ώστε να επηρεάσουν τον άνεργο και πεινασμένο κόσμο ο Μουσολίνι και ο Χίτλερ, που επέβαλαν φασιστικά καθεστώτα.
- 4 Η αδυναμία της Κοινωνίας των Εθνών να λάβει οποιοδήποτε αποτελεσματικό μέτρο για την αποτροπή του πολέμου.

ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ Β΄ Π.Π.

- 5 Ο φόβος των **δυτικών Δυνάμεων** απέναντι στη **Σοβιετική Ένωση**, που τις έκανε να αντιμετωπίζουν για πολύ καιρό με αδράνεια την επιθετικότητα της ναζιστικής Γερμανίας, ελπίζοντας ότι θα μπορούσε να είναι ένα ανάχωμα στην εξάπλωση της **σοβιετικής επιρροής** στην **Ευρώπη**.

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Γεώργιος Σπανός (ΠΕ02)